

SANITA MICKUS. IZSTĀDE «MĀLA VARĀ»

Aivars Ustups, 22.novembris, 2019, laikraksts "Liesma"

Kocēnu novada Vaidavas kultūras un amatniecības centra lielajā zālē līdz pat 30. decembrim skatāmas keramiķes Sanitas Mickus izstāde «Māla varā».

Sanita Mickus ir dzimusi Valmierā, tagad dzīvo un savus darbus rada Rīgā, bet sevi uzskata par ļoti, ļoti piederīgu Vaidavai, jo tieši te sākusies darbošanās ar keramiku un viņa nokļuvusi māla varā. Jau skolas gados labi zīmējusi, gleznojusi, gribējusi stāties Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolā. Uzreiz nav izdevies, tad māte sarunājusi darbu Vaidavas keramikas darbnīcā. Sanita: «Kā te ienācu, tā arī nokļuvu māla varā. Te ieelpotie māla putekli un smarža radīja tādas izjūtas, ka pēc tam savu dzīvi bez māla vairs nevarēju iedomāties. Līdz tam par mālu nebiju zinājusi neko. Kad sāku iepazīties, sapratu, ka māls ne tikai ir spējīgs daudz ko iedot, bet arī to, ka māls no cilvēka, kas ar viņu strādā, arī ļoti daudz prasa. Māls ne vienmēr ir paklausīgs. Nepakļaujas un nepakļaujas. Kad gribi kaut ko ļoti ātri, māls tev nenotic. Strādāju tradicionāli uz virpas, neviens mans darbs nav formā darināts. Vien atšķirībā no kolhoza laikiem, kad te Vaidavā dažādus, ļoti vienādus traukus nācās virpot vairumā, nu varu eksperimentēt un eksperimentēt. Keramikas cehā iegūtā virpošanas prasme šādiem eksperimentiem nu ļoti noder. Arī burbulīši, dažādi gredzentiņi ir virpoti. Turklāt šādiem manis virpotiem gredzeniem vidus ir tukšs. Citi traukiem osiņas vai greznojumus no māla izripina atsevišķi, tad pievieno. Es arī tos virpoju, ar virpu veidotas, pēc tam dažādi apstrādātas ir arī pat ļoti rievotās vāzes. Esmu sapratusi, ka man nekur nav jāsteidzas. Es daru to, kas man patīk. Un tad iznāk tas, kas patīk arī citiem.» Keramiķe skatītāju un klausītāju uzmanību īpaši pievērša japāņu raku māla apdedzināšanas tehnikā veidotiem darbiem. Raku keramika saistīta ar Japānas kultūru un ir savdabīga filozofija, dzīvesveids, kas ietver arī tējas ceremoniju, kurai tiek veidoti īpaši trauki.